

Lp Kaarel Kaine
Transpordiamet
maantee@transpordiamet.ee

Teie 22.09.2026 nr 8-1/26-087/16833-1
Meie 06.10.2026 nr 5-10/1759-1

Muinsuskaitseameti tingimused riigitee 2 Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa km 129,6-130,3 Neanurme küla liiklusohtrliku koha likvideerimise ehitusprojekti koostamiseks

Muinsuskaitseametilt küsiti tingimusi riigitee 2 Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa km 129,6-130,3 Neanurme küla liiklusohtrliku koha likvideerimise ehitusprojekti koostamiseks. Projektialasse jääb riikliku kaitse all olev arheoloogiamälestis **Asulakoht (reg nr 9350)** ning selle 50 m laiune kaitsevöönd.

Tingimused on alljärgnevad ning palume need kanda projekti seletuskirja eraldi muinsuskaitse peatükina ning asulakoha ja selle kaitsevööndi piirid tuleb kanda asendiplaanile. Projekt tuleb kooskõlastada Muinsuskaitseametiga.

1. Asulakohtadel ehk vanadel küla- ja taluasemetel paiknevad elutegevuse jäljed ja arheoloogiline kultuurkiht tavaliselt ebaühtlaselt ja laiguti – kultuurkihiga alade vahel võib olla ka alasid, kus see puudub. Asulakohtade piirid on kaitse alla võtmise ajal määratud toona teada olnud arheoloogiliste andmete põhjal ning kultuurkihti võib esineda ka väljaspool mälestise piiri. Projektialal ei ole olemasolevate andmete põhjal võimalik täpsemalt piiritleda alasid, kus arheoloogiline kultuurkiht on säilinud või puudub.

2. Sellest lähtuvalt tuleb mälestise alal ja selle kaitsevööndis kaevetöödel tellida arheoloogilise uuringu läbiviimine (meetodiks kaevetööde arheoloogiline jälgimine). Kui jälgimise käigus avastatakse säilinud arheoloogiline kultuurkiht või arheoloogilised struktuurid, mida ei ole võimalik kavandatavate tööde käigus säilitada, otsustab Muinsuskaitseamet uuringutulemuste põhjal edasise uuringu vajaduse ja meetodi.

3. Kaevamisel tuleb arvestada seisakutega, et arheoloogile oleks tagatud pinnases leiduva arheoloogilise materjali tuvastamine ja dokumenteerimine. Pinnase eemaldamisel peab olema ekskavaatori varustuses ka hammasteta kopp, mis arheoloogilist kultuurkihti kaevamise käigus vähem lõhub.

4. Arheoloogilisi uuringuid võib läbi viia vastava pädevusega isik või ettevõtja (MuKS §-d 46-47, § 68 lg 2 p 3, §-d 69-70). Arheoloogilise uuringu tegijad on leitavad kultuurimälestiste registrist „Erialane pädevus“ → „Pädevustunnistused“ → „Filtreerimine - Omandatud eriala/kvalifikatsioon, kraad: Arheoloog“.

4. Arheoloogiliste uuringute läbiviija otsimise ja sobiva aja ja tingimuste kokkuleppimisega tuleb alustada aegsasti, kuna vastava pädevusega isikute ja ettevõtjate arv on piiratud. Uuring tuleb kavandada ajale, mil ilmastiku- ja pinnaseolud võimaldavad arheoloogilist materjali nõuetekohaselt tuvastada ja dokumenteerida. Arvestada tuleb, et külmunud pinnase ja miinuskraadide korral ei pruugi arheoloogilise uuringu nõuetekohane läbiviimine olla võimalik. Samuti tuleb arvestada sellega, et seadusest tulenevalt (MuKS § 47) peab arheoloog

Muinsuskaitseametile esitama uuringuteatise vähemalt 10 päeva enne uuringu toimumist ning uuringu lubamise otsuse tähtaeg on kuni 30 päeva alates uuringuteatise esitamisest.

5. Muinsuskaitseameti määratud arheoloogilise jälgimise osas on juriidilisele isikule uuringukulud hüvitatavad 50% ulatuses (1500 euro piires). Täpsem info hüvitise taotlemisest Muinsuskaitseameti kodulehel (<https://www.muinsuskaitseamet.ee/uuringute-huvitamine>).

6. Kogu projektialal tuleb olla tähelepanelik ja arvestada arheoloogiliste leidude ja arheoloogilise kultuurikihi ilmsikstuleku võimalusega. Muinsuskaitseadusest tulenevalt (§ 31 lg 1) on leidja kohustatud tööd katkestama, jätma leiu leiukohta ning teatama sellest Muinsuskaitseametile.

7. Enne tööde teostamise algust peab tööde teostaja taotlema Muinsuskaitseametist tööde tegemise loa (MuKS § 52 lg 3; <https://register.muinas.ee/> → peale sisse logimist vali vasakpoolsest menüüst „Tööd mälestisel“ → „Tööde lubade taotlused“ → „Lisa“). Loataotlus tuleb esitada ka siis kui tööd toimuvad samaaegselt nii mälestisel kui kaitsevööndis. Tööde tegemise luba väljastatakse pärast arheoloogiliste uuringute uuringukava heakskiitu ja uuringuteatise esitamist.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Peeter Nork

Nõustamisosakonna juhataja asetäitja

peeter.nork@muinsuskaitseamet.ee

6403035